

РЕШЕНИЕ

№ 5724

гр. София, 20.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 19.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **3206** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) във вр. с чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Д. Х. Д. против решение № 491/11.03.2024 г., допълнено с решение № 491/04.04.2024 г. на заместник на главния прокурор при Върховна прокуратура (ВП), в частта на постановения отказ за предоставяне на достъп до информацията, поискана по т. 1, т. 2, т. 3, т. 4, т. 6 и т. 8 от заявление вх. № 491/26.02.2024 г. Ответникът излага доводи за неоснователност на жалбата, а в частта по т. 8 от заявлението намира, че е недопустима, поради липсата на правен интерес. След като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, съдът в настоящия състав на приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена от лице, което има правен интерес от оспорването, в законоустановения за това срок. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

Производството пред административния орган е образувано по заявление за достъп до обществена информация, вх. № 491/26.02.2024 г. на Прокуратурата на Република България (ПРБ), подадено от жалбоподателя. Със заявлението е поискано представяне на следната информация:

1. Данни (вид, входящ номер, дата и подател на инициращия документ, дата на образуване, номер и година на преписката и досъдебното производство, компетентната прокуратура, име и фамилия на наблюдаващия/те прокурор/и,

работната квалификация по Наказателния кодекс) за всички образувани в прокуратурата преписки и досъдебни производства, свързани с М. Б. – Нотариуса;

2. Данни относно етапа на всяко от производствата по т. 1, в случай че преписката е решена – вид, дата и номер на прокурорския акт; в случай че преписката е внесена в съда – номер на дело и съд, като отделно се посочат преписките, по които е искано, разрешено, респ. отказано от съда използването на специални разузнавателни средства;

3. Всички постановления за отказ да бъде образувано наказателно производство по прокурорска преписка, в която присъства името на М. Б.;

4. Брой и данни за обвинителни актове (дата, номер на прокурорска преписка, номер на досъдебно производство, прокуратура и текст от Наказателния кодекс, обвиняем, пострадало лице), изготвени в досъдебни производства по т. 1;

5. Данни за преписката и досъдебното производство, образувани във връзка със смъртта на М. Б., както и имената на наблюдаващия прокурор;

6. Данни за всички образувани прокурорски преписки и досъдебни производства във връзка с разпространени в медиите и/или постъпили в прокуратурата данни за извършени престъпления, свързани със схема за влияние върху магистрати;

7. Заповед на и. ф. главен прокурор за извършване на проверка от екип от 21 прокурори в Софийска районна прокуратура, огласена на интернет страницата на прокуратурата на 09.02.2024 г.;

8. Всички доклади от извършени проверки и ревизии (включително тематични) на Софийска районна прокуратура, Софийска градска прокуратура, Софийска апелативна прокуратура и на закритите Специализирана прокуратура и Апелативна специализирана прокуратура;

9. Вътрешните правила за разпределение на делата и преписките в ПРБ.

С писмо изх. № 491/2024-ГП от 11.03.2024 г. на заместник на главния прокурор при ВП, на жалбоподателя било указано на основание чл. 29, ал. 1 ЗДОИ, да уточни искането си по т. 8 предвид факта, че не става ясно какъв е времевият период, за който се търси посочената информация. С писмо от 12.03.2024 г. жалбоподателят е посочил, че искането по т. 8 от заявлението се отнася до всички съхранявани в прокуратурата доклади от извършени проверки и ревизии (включително тематични) на Софийска районна прокуратура, Софийска градска прокуратура, Софийска апелативна прокуратура и на закритите Специализирана прокуратура и Апелативна специализирана прокуратура, към момента на предоставяне на информацията, алтернативно – за периода от 01.01.2011 г. до датата на предоставянето на информацията.

С процесното решение, в частта му по т. 1, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 6, е отказано да се предостави поисканата в тези точки информация, тъй като същата не попада в приложното поле на ЗДОИ. С допълнително решение № 491/04.04.2024 г. е предоставен частичен достъп до поисканата обществена информация по т. 8 от заявлението (под формата на преглед на информацията в оригинал на място), достъпът до която не е ограничен поради наличие на защитена със закон тайна.

Като доказателства по делото са представени протоколи за предоставяне на достъп до обществена информация на Д. Д. от дати 11.04.2024 г. и 18.04.2024 г., ведно с опис на предоставената й обществена информация.

ПРБ е задължен субект по чл. 3, ал. 1 ЗДОИ, който дължи достъп до обществената информация, която се създава или се съхранява от нея. Насрещно на това задължение

е правото на гражданите да изискват информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права – чл. 41 от Конституцията на Република България (КРБ). Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Структурата, правата и задълженията на органите на съдебната власт са регламентирани в КРБ и в Закона за съдебната власт, а в НПК са уредени детайлно правомощията на прокуратурата във връзка с актове, постановени в наказателното производство. Основна конституционна функция на прокуратурата е да следи за спазване на законността, вкл. като ръководи, извършва разследване, привлича към отговорност и поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер (чл. 127, т. 1 – 3 КРБ).

В приложното поле на ЗДОИ попадат само онези категории актове на органите на съдебната власт, които са част от извършваната от тях административно-правна дейност, но не и до правомощията им относно извършването на процесуални действия по конкретни дела, за достъпа до който е регламентиран друг ред. В случай, че даден субект не е сред кръга лица, които имат право да достъп до информацията, съдържаща се в конкретната преписка, вкл. на етап предварително (досъдебно) наказателно производство, по специален ред, то той не може да иска достъп до такава информация по общия ред на ЗДОИ.

В настоящия случай, произходът, съдържанието и значението на информацията по т. 1, т. 4 и т. 6, достъп до който е заявен, изключва приложението на ЗДОИ. Това е така, тъй като информацията е свързана с номерата и движението на конкретни прокурорски преписки или обвинителни актове, хода на образувани досъдебни производства и извършените процесуални действия. Досъдебните производства, респ. прокурорските проверки, се извършват по правилата на НПК, което обуславя приложимостта на чл. 198, ал. 1 НПК, съгласно който материалите по разследването не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора. Последният не може да разреши разгласяване на информация, събрана чрез използване на специални разузнавателни средства, извън нейното предназначение за опазване на националната сигурност или за целите на наказателното производство. Следователно, нормативно е препятствана възможността всеки български гражданин да получи свободен достъп по реда на ЗДОИ до преписките на прокуратурата, вкл. и да се снабди с копие от конкретни документи по тях, без регламентираното в чл. 198, ал. 1 НПК разрешение за това.

Както правилно е посочил административният орган, редът за предоставяне на информацията, събирана и съхранявана от прокуратурата на Република България и съдържаща се в разглежданите от нея дела и преписки, във връзка с функцията ѝ на орган на съдебната власт, следва да се прилагат нормите на НПК, като специални по отношение на тези в ЗДОИ.

Правото на достъп до обществена информация, макар и гарантирано от закона, не е неограничено. В чл. 4, ал. 1 и чл. 7, ал. 1 ЗДОИ са предвидени хипотези, при които това право може да бъде изключено, както и пълно или частично ограничено по силата на друг закон. Именно в тази хипотеза попада и информацията по т. 1, т. 4 и т. 6 от решение № 491/04.04.2024 г. Редът за предоставяне на информация, събрана, създадена и съхранена при разследването и проверките по едно наказателно

производство, независимо от фазата, в която то се намира, е регламентиран в НПК. Исканата от заявителя информация не е обществена, тъй като номерата на образуваните досъдебни производства, прокурорски преписки, обвинителни актове и други конкретни данни по тях, не попадат в кръга на обществената информация по дефиницията на чл. 2 ЗДОИ.

Наред с горното, в съдържанието на оспорения акт е обективизирано изявление в насока, че поисканите данни, свързани с конкретно име на участник в производството, биха наложили издателя да систематизира и обработва допълнително информация. Жалбоподателят не установява противното, съобразно доказателствената тежест, която носи съгласно чл. 170, ал. 2 АПК. Информацията за броя на образуваните в прокуратурата преписки и досъдебни производства е достатъчна, за да си състави мнение заявителят за дейността на прокуратурата, но това не предполага по-детайлна информация, с конкретни данни. Поради това, не е налице основание за отмяна на решението в тази му част.

Наред с това, относно отказа по т. 2 от заявлението следва да се отбележи и, че тъй като информацията е свързана с движението на конкретни прокурорски преписки, хода на образуваните досъдебни производства и извършени процесуални действия, то достъпът до нея изключва прилагането на ЗДОИ. Както беше посочено по-горе, в приложното му поле попадат само онези актове на органите на съдебната власт, които са част от извършваната от тях административно-правна дейност, но не и относно проведени действия, извършени в съответствие с процесуалните разпоредби по конкретни наказателни производства. Налице е отрицателната предпоставка за правото на достъп по чл. 4, ал. 1 ЗДОИ, от която е изведено основаниято за отказа, поради приложимостта на специалната норма на чл. 198, ал. 1 НПК.

Аналогично, в частта по т. 3 от заявлението, по отношение искането за предоставяне на всички постановления за отказ да се образува наказателно производство по прокурорски преписки, в които присъства името на М. Б., е приложимо ограничението по чл. 198, ал. 1 НПК, като в чл. 228 НПК е уреден достъпът до материалите по разследването. Същите включват и такива, представляващи процесуални действия по решаването на преписката, като напр. постановления за отказ за образуване на досъдебно производство. Съгласно чл. 213, ал. 1 НПК прокурорът може да откаже да образува досъдебно производство, за което уведомява пострадалия или неговите наследници, ощетеното юридическо лице и лицето, направило съобщението за извършено престъпление, видно от което достъпът до прокурорското постановление е ограничен по силата на закона до изрично определен кръг лица. От това следва, че нормативно е препятствана възможността по реда на ЗДОИ, още повече лице, незасегнато от проверката, да получи свободен достъп до преписките на прокуратурата, вкл. и да се снабди с информация защо е отказано да се образува досъдебно производство. В оперативната преценка на прокурора е да прецени дали ще предостави тази информация. След като исканата информация, съдържаща се в постановленията за отказ да се образува досъдебно производство, попада в категорията данни по чл. 198, ал. 1 НПК, а не в тази, отговаряща на изискванията на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ, на основание чл. 4, ал. 1 ЗДОИ единствено приложим спрямо търсенето на достъп до нея се явява специалният ред по НПК, относно разгласяване на материалите по разследването, т. е. касателно информацията, съдържаща се в тези материали.

С допълнително решение № 491/04.04.2024 г. на заместник на главния прокурор при

Върховна прокуратура, след направено уточнение на заявителя по т. 8 от заявление вх. № 491/26.02.2024 г., на основание чл. 34 и чл. 37, ал. 2 във вр. с ал. 1, т. 1 ЗДОИ, е предоставен частичен достъп до поисканата информация, достъпът до която не е ограничен поради наличие на защитена със закон тайна. Предвид обстоятелството, че материалите (докладите), отговарящи на заложените в заявлението и уточнителната молба критерии, са в изключително голям обем и не са налични на електронен носител, е приложена разпоредбата на чл. 27, ал. 1 ЗДОИ, с оглед на което достъпът до поисканата обществена информация е предоставен под формата на преглед на информацията в оригинал на място. Видно от съставени двустранни протоколи за предоставяне на достъп до обществена информация от дати 11.04.2024 г. и 18.04.2024 г., на заявителя е осигурен достъп до представената информация, съгласно горепосоченото решение. Не се установяват обстоятелства, годни до обосноват извод, различен от формирания от издателя на оспорения акт, че част от докладите от извършените проверки съдържат защитена със закон тайна, тъй като в тях фигурират данни, свързани с конкретни наказателни производства. Ходът на производството по дадена преписка и извършените процесуални действия по нея не представляват обществена информация по смисъла на чл. 2 ЗДОИ, дори към разглежданата материя да е проявен интерес от трети лица, тъй като тази информация е защитена от нормите на НПК, който предвижда, че развиващото се при предварителна проверка или досъдебно производство, се охранява от т.нар. следствена тайна.

В заключение следва да се отбележи, че при наличие на специален ред за търсене, получаване и разпространяване на информация от вида на процесната, ирелевантна е преценката за наличие на надделяващ обществен интерес, тъй като такава преценка се извършва в производствата, спрямо които са приложими правилата на ЗДОИ. Несъмнено, обстоятелствата, предмет на процесното заявление, са от изключителна значимост за обществото. По изложените съображения обаче, за повишаването на неговата информираност за тези обстоятелства не са приложими посочените правила. Предвид изложеното и като прецени изцяло законосъобразността на оспорените актове в оспорваните им части на основание чл. 168, ал. 1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че отказът е постановен в установената форма от компетентен орган – лице, надлежно овластено с представената заповед № РД 04-04/05.01.2024 г. на и. ф. главен прокурор. При постановяване на решенията в тези им части не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и са в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК разноските остават за жалбоподателя така, както са направени и следва да бъде уважено искането на ответника за юрисконсултско възнаграждение. Последното съдът определя в размер на 100 лева, съобразно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, издадена на основание чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Х. Д., с ЕГН [ЕГН], против решение № 491/11.03.2024 г., допълнено с решение № 491/04.04.2024 г. на заместник на главния прокурор при Върховна прокуратура, в частта на постановения отказ за предоставяне на достъп до информацията, поискана по т. 1, т. 2, т. 3, т. 4, т. 6 и т. 8 от заявление вх. №

491/2024-ГП/26.02.2024 г.

ОСЪЖДА Д. Х. Д., с ЕГН [ЕГН], да заплати на Прокуратурата на Република България сумата 100 (сто) лева – юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на касационно оспорване.

Съдия: